

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925

HÍRDETÉSEK:

centiméterenként — filler.
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként — filler.
 Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. írókák
 árendámányban részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A közliratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Készliratok vissza nem adatnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 étókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

Léva és a munkakölcsön

A kormány felszólította a váro-
 sokat, hogy sürgősen terjesszék be
 igénylésüket, jelöljék meg az össze-
 get, amelyre az állami munkaköl-
 csönből szükségük volna a köz-
 munkák megindítására. Természe-
 tesen az érdekelt városok nagy
 örömmel tettek eleget a felhívásnak
 és Léva városa is előszedte a régi
 költségvetésből azokat a nagyobb
 terveket, amelyeket a szükséges
 pénz hiánya miatt nem tudott eddig
 megvalósítani. Csaknem kilenc millió
 koronára lenne szüksége Lévának,
 hogy rég óhajtott terveit keresztül
 vihesse.

Bármilyen nagy összeg ma ez a
 kilenc millió, meg kell állapitanunk,
 hogy bizony ez az összeg még
 csak a régen itt kísértő legegésőbb
 városi problémáink megoldására
 sem elegendő, nem pedig valami
 nélkülözhető luxus dolgokra. A
 kormány kijelentése szerint a munka-
 kölcsönből olyan munkálatokra fog-
 nak pénz rendelkezésre bocsátani,
 amelyek lehetővé teszik a munka-
 nélkülieknek legnagyobb számban
 való foglalkoztatását. Léva utakat
 kíván építeni és épületeket akar
 emelni, már pedig tudvalevő, hogy
 ezeknél a munkálatoknál lehet a
 legtöbb embert alkalmazni, külön-
 nösebb tekintet nélkül arra, hogy
 milyen szakmunkások az illetők, a
 kormány intenciói itt legjobban meg-
 valósíthatók.

Hogyha a kormány, amely eddig
 egyszer sem nyult még Léva hóna
 alá, ezalkalommal megértő módon
 igyekszik tekintetbe venni Léva
 sulyos gazdasági és pénzügyi vi-
 szonyait és a város által igényelt
 kilenc milliós kölcsönt folyósítaná,
 azon esetben kommunális életünk
 két előnyhöz juthatna. Az Újtelep
 lakosainak panaszaival a megfelelő s
 közlekedésre alkalmas utak hiánya
 miatt megszűnnének és nagyszámu
 munkanélküli juthatna a megérde-
 melt kenyérhez. De hasonló nagy-
 jelentőségű ügy a munkáslakások
 építése is, amelynek terve évről-évre
 felbukkan a városi költségvetések-
 ben, de eddig még nem tudtak
 pénzt szerezni ennek az égető szo-
 cialis problémának megoldására,
 noha már türehtetlen, hogy mást
 ne mondjunk, a Vöröskörcsbeli nyo-
 mortanya, amely a város szívében
 évek óta kihívja maga ellen a kriti-
 kát. Csodálatos, hogy ezt még tűri
 a város.

Amidőn a városi közgyűlés a
 mult napokban a kölcsön ügyét tár-
 gyalta, az egyik felszólaló képviselő-
 testületi tag azt indítványozta, hogy
 a közgyűlés sorozza két kategóriába
 a munkakölcsönből megvalósítandó
 terveket, mégpedig sürgősekre és
 kevésbé sürgősekre. A közgyűlés
 ezt az osztályozást feleslegesnek ta-
 lálta. Annak látjuk mi is, mert hi-
 szen egyaránt fontos az mind, az
 említettek is és továbbá az Ördög-
 árok tervezett szabályozása, a csato-
 rnázás és vízvezeték előkészítő
 munkálataival együtt. Egyaránt sür-
 gős ez a maga tervezett teljességé-
 ben, ezt kell megértetni és meg-
 érteni Pozsonyban és Prágában a
 munkakölcsön elosztása felett diszpo-
 náló fórumoknak is!

Ráirányítjuk a figyelmét a járási
 hivatalnak, amelynek a véleményé-
 vel továbbítják a város kölcsön-
 igénylését a felső fórumok elé, hogy
 minden befolyása latbavetésével tá-
 mogassa ezt az ügyet, azzal a kö-
 moly érdeklődéssel, amellyel eddig
 is viseltetett városunk ügyei iránt,
 annál is inkább, mert ma már nem
 csak kenyerünkől van itt szó,
 hanem a szó teljes értelmében az
 életünk is veszedelemben forog.

Léva közegészségügyi viszonyai
 napról-napra szemmeláthatóan roma-
 lanak le éppen az Ördögárok ren-
 dezetlensége és a csatornázás és
 vízvezeték és a hepehupás rossz
 kövezet miatt, amelyen még nappal
 is lábtörés veszedelme fenyegeti a
 járókelőket, a keramit tiz év óta
 szintén nyilvános szegényünk, amely
 amellet, hogy kinszenvedés és
 életveszedelmessé teszi a közleke-
 dési eszközökön való utazást az
 emberek számára, a sulyos teher-
 autók a hepehupákon való lengésé-
 vel már az épületek biztonságát is
 veszedelemmel fenyegetik, amit a
 hatóságoknak sem lehet felelősség-
 érzetük kockázata nélkül tovább
 tűrni. De sajnos, hogy a ludfertályon
 kívül még egy újabb lévai speci-
 alitással is kellett megismerkednünk,
 amióta a kövezet nagy hasadékaiból
 utra kelt portelhők tömeges
 szemfertőzést idéznek elő városunk-
 ban. Az Ördögárok posványja szintén
 nagymértékben megfertőzi a város
 levegőjét, egy nagyterjedelmű város-
 rész lakásait teszi egészségtelenné a
 nedvesség szétvízvárgásával, nyáron
 a szunyogok ezernyi raja kél
 szárnyra az Ördögárokából, hogy

betegre kinozza a város lakosságát.
 A rosszvízű kutak a tífuszbacillusok
 termelői, amelyek évenként fellépő
 aktivitásukkal már számos városi
 rezsimet figyelmeztettek arra, hogy
 végre itt lenne már az ideje ennek
 a régi nagy lévai problémának alapo-
 san nekigyürkőzni és megdön-
 getni a kormánykörök kapuit is
 ennek érdekében. A vágóhíd, az
 uszoda és a hidépítés jelentőségére
 kár egy szót is vesztegetni, mert
 jelentősége közismert. De sajnáljuk,
 hogy a ravatalozó építésének kér-
 désével, amely szintén égetően sür-
 gős lenne, még mindég nem fog-
 lalkozik a város. Ez a kérdés is
 itt kísért már évek óta, de a városi
 közgyűlésen eddig még csak szó
 sem esett róla. Hozzá vagyunk már
 szokva ahoz, hogy itt évekig ér-
 nek a tervek, de a ravatalozóval
 nem lehet évekig várni.

Azonban meg kell mégis állapi-
 tanunk, hogy ezt a cikket nem a
 tulzó lokálpatriotizmus iratta velünk,
 talán azért, hogy az állami munka-
 kölcsönből minél nagyobb előnyt
 akarjunk lekanyarítani a mi váro-
 sunknak, talán más városok rovásá-
 ra. Nem! Mi csak ráakarunk világi-
 tani Léva sulyos helyzetére, ahol
 polgárainak legnagyobb áldozat-
 készségében, a maximális pótdadó
 mellett is ott llobog a lelkekben az
 életigenlés komoly akarata, a fejlő-
 dési vágy, amelyet talán ma he-
 lyesebb volna így meghatározni,
 hogy városmentési vágy, mert
 hogyha nem jön számunkra idejében
 segítség, akkor Léva városa, amely
 — úgy éreztük, hogy a háboru előtt
 reneszánsz korát kezdte élni — saj-
 nos, utban van visszatejődni a falu
 nivójára, mert már a legsulyosabb
 visszaesés idejét éli újabbkori törté-
 netének.

Kayslering azt írta egyszer, hogy
 a városokat lekellene rombolni és
 újra építeni mindent, hogy megin-
 duljon a munka. Léván már nem
 kell rombolni, lerombolt itt sok min-
 dent az idő és az utóbbi évek alatti
 szomorú tespedés, amely előre le-
 tört minden lendületet s hogy a
 javítási vágy milyen élénk Léván,
 azt a közgyűlés egyhangu állás-
 foglalása bizonyítja, amelyet a mun-
 kakölcsön felvétele ügyében hozott.

A községi választási novella.

A kormány tervbe vette a községi választási törvény módosítását. Ezzel kapcsolatban írja a Komáromi Lapok a következő kritikát cikket:

A csehszlovák demokrácia nem először és utóljára kénytelen megkorrigálni azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a demokrácia jegyében alkotott. Ezek közé tartozik a választási eljárás és rend is, amely gyökeresen változtatta meg a régi viszonyokat és a tömegek kezébe adta a községek és városok közigazgatásának — tehát a szakmunkának — az irányítását és által, hogy a községek képviselőtestületeibe betelepítette a pártpolitikát. A politikai pártok választanak és ha valaki egy községben három hónapja lakik, tehát alig hogy megmelegedett, az már választója is a községnek. Természetesen ez nem vezethetett másképp, mint arra, hogy a politikai pártok betelepültek a demokrácia jóvoltából a képviselőtestületekbe és egyes pártok vagy pártcsoportok kibérlik maguknak bizonyos esztendőre a hatalmat erkölcsös vagy erkölctelen szövetkezések útján.

A másik torz szüleménye a községi választási rendnek a laikus tanács. Egy ízben itt megfordult egy közigazgatási főember, aki Szlovénországban nagy tekintélynek örvendett, mert szakutódása révén teljesen ismerte a közigazgatási jogot, amit a most működő közigazgatási tisztviselőkről általánosságban nem állíthatunk, mivel azoknak nagy része a ma is érvényben levő magyar közigazgatási jogot és törvényeket, valamint a kapcsolatos bírói gyakorlatot távolról sem ösmeri. Ez az írt járt kapacitás a laikus tanácsot, ahol jogi kérdéseket a különféle szakmájú munkások intéznek el a saját szakállukra, mint a demokráciának vívmányát mutatta be. És a községi tanácsok elé minden tárgy odatartozik, a kulturától elkezdve a csatornasztízásig, amelyben döntőniök kell. Hogy ez milyen tohuvaobuht eredményez, arról tanuskodnak azok a felebbeszek, amelyeket az országos választmány intéz el.

A demokráciára nézve nem tartjuk lényegesnek, hogy szakkérdésekben a laikus döntson. Ez a laikus döntés eredményezte azután azt is, hogy számos község ráfízett sok építkezésére és vállalatára, aminek nem kellett volna bekövetkeznie, ha szakemberek felelősség mellett intézik el a kérdéses vállalkozásokat. Az állami kormányzat is érezte ezt a fonák helyzetet és főleg a városokban érezte ez hatását, ahol laikus bírák állanak a közigazgatás élén és ezekben az állami kinevezett jegyzők lennének azok, akik az antidemokratikus és antiszociális vétőjoggal tarsolyukban öröködnék a községi igazgatás rendje fölött. Mivel azonban ezek sem jogászok, tehát sürűten előforduló jogi kérdésekben szintén nem tudnak irányt mutatni a laikus tanácsnak.

A mai választási rend csak arra alkalmas, hogy a községekben megindítsa a pártoskodásoknak a lavináit és négy esztendő csak arra elégséges, hogy egy-egy választásnak az eredményeit kiheverje a választó községnek. Ezért — valószínűleg csak ezért — akarja a kormány megreformálni a községi választás rendjét és az egységes hat évi mandátummal felruházni a választandókat.

A nemzetgyűlési mandátum hat évre szól, a tartományi és a járási szintén és most a községi mandátumot is hat évben állapítja meg a kormány a törvényhozás elé terjesztendő novellában. Ezzel bizonyítva látjuk sokszor és sokat hangoztatott állításunkat, hogy a községi választási rend tökéletlen alkotás, az a gyakorlatban nem vált be és azza, hogy politikumot elegyít minden községnek a belső életébe, határozottan ártalmas a társadalmi rendre nézve is.

Lehet-e ez célja a községi igazgatásnak: aligha. Lehet-e igazság az, hogy egy kis réteg viseljen minden közterhet, amelyhez ma a szociális terheknek a nagy emelkedése is járul? A helyesen értelmezett és alkalmazott demokrácia ezt elutasítja. Csakhogy a demokrácia igen sok esetben nem egyéb, mint szó-játék, játék a szavakkal és semmi köze sincsen a polgárok együttélési közösségeihez,

amikor döntéseiben nem mér egyforma mértékkel, hanem kedvezményez. Az új novella ezeket az anomáliákat nem fogja kiküszöbölni és így formalizmussá válik, melynek ürességét elleplezni nem lehet. A községi igazgatás mai formájában céljainak meg nem felel. Politikai pártok zsákmanóvá lesz, amelyek ott visszáznak hatalmukkal és párt-szervezeteket csinálnak és a községi vagyon felett illetéktelen befolyásokat érvényesítenek. Ennek pedig a községek isszak meg a keserű levét.

Kazinczy Ferencz és a boszorkány perek.

Gyorsan jár az idő kereké. Két éve volt száz esztendője annak, hogy Kazinczy Ferencz, a „szent öreg”, a Zemplén vármegyében igen nagy erővel pusztító kolera betegségben, 1831-ben meghalt. A magyar modern irodalom nagy megteremtőjének hagyatékában rendkívül sok értékes kézirat maradt hátra az utókorra, melyet nagy általánosságban nem is ismerünk. Kazinczy Ferencz még tíz évig szeretett volna élni, hogy ismeresse munkásságának és felfedezésének eddig még ismeretlen részeit. Ismeretlen gyűjteményének egyik rendkívül érdekes porszemé az, ami a boszorkány pörökre vonatkozik.

Zemplén megye régi levéltárában, hol tizenhatodik félvet dolgozott Kazinczy, zsinnegel átköve egy hatalmas aktacomó pihen és kopott kék borítékján Kazinczy kézírásával ezt a címet viseli: Boszorkány pörök. Latin és magyar nyelvű iratok ezek, melyek a magyar boszorkányégetésekre vonatkoznak.

A régi latin-magyar perrendtartásnak egyik kardinális tétele, hogy: quod non est in actis, non est in mundo (ami nem fordul elő az irományban, az nem is igaz). Megfordítva ez alapítelt azt is mondhatjuk, hogy: ami előfordul az irásokban, az igaz is. Magyarország területén különösen Sátoralja-tújhelyen voltak boszorkányégetések.

Léva története a 17. században.

Írta: HAICZL KÁLMÁN dr.

X.

A szegény Kollonichot a hosszú börtön nagyon elgyötörte és egyesek állítása szerint elméje is elborult. Ez utóbbi feltevést azonban levelei is megcáfolják. 1620. február 7-én két folyamodványt is küldött a királyhoz. „Hosszu szenvedéssel telt rabságom alatt — írja — minden birtokomat és ingóságomat lefogalták. Bécsi házamat ott levő dolgaimmal együtt eladták. Most, hogy szabadon bocsátottak, még annyi pénz sem áll rendelkezésemre, hogy tisztességes ruhát veheték magamnak. Én minden hitelezőmet ki fogom elégíteni, de fizesse meg nekem is az udvar régi követelésemet, mely ugyan-csak nagy összegre rug.” (Takáts. 313.) E szavak „szabadon bocsátottak” azonban csak szabadabb mozgást, esetleg Neustadtból való tényleges szabadulását és bécsi internálását jelentették, mert Barsvármegyéhez 1621. szeptember 13-án Bécsből intézett levelében világosan megírja: „ezen hónap 8-ik napján jam tandem (ő felsége) kegyelmesen elbocsátott.” (Szerémi. 123.)

Folyamodványának eredményeképp Ferdinánd király Kollonich ingóságainak visszaadását elrendelte ugyan, de több mint fél millió frt követelésének kiegyenlítéséről hallgatott.

Kollonich tehát 1621. szeptember 8-án — mint fenti levelében írja — „sok fő-fő királyoknak, electoroknak, hercegeknek, királysági és hercegségi országoknak szübeli affectiójokból mellettem való böcsületes és foganatos intercessiojokra az én régtől fogván való arestumomból” kiszabadult. Első teendője volt, hogy mindazoknak, akik szabadonbocsátása érdekében közbenjárót hálát és köszönetet mondjon. Szabadulását ugyanis nagy mértékben siettetta az ország reideinek megmozdulása, amelyről Bars vármegyéhez küldött köszönet levelében így emlékszik meg: „De mivel tudom és igen nyilván vagyon én nálam, hogy az több jóakaró uraim között tavali esztendőben nyáiban, mikor palatinus urunk ő nga Posenban gyűlést celebráltattott volna, kegyelmek is minemő nagy szeretetből való indulatból, az Kgték azon fölül megirt gyűlésben küldetett böcsületes követinek ugyan expresse instructiojukban hagyta volt meg az ő felségénél mellettem való törekedést és intercedálást, mely Kgtmeteknek intercessioja az többi között tudom bizonyosan én nekem nem kicsint, hanem sokat és felette nagyot használt. Minek

okáért Kgtmeteknek én azon hozzávaló jó akaratjáért mellettem avagy érettem való szübeli törekedésért és intercedálásáért summas et immortales ago gratias. El is higye Kdtek azt, hogy én is az én életemnek teljes rendiben Kgtmeteknek mind fejenkint tam rinqikatim puam in genere egész nemes vármegyeyül testem szakadásával, vérem hullásával és életem fogytával is meg igyekezem szolgálnom. Engem Kgtmetek mindenkoron igaz szüből való jó szolgáljának és atyjafiának tartson. (Szerémi u. o.)

Az 1622. évi országgyűlés 63. cikkében azután teljes elégtelt szolgáltatott neki. Miután ngos Kollonich Szigfrid ur a mult években ő felsége fogságában Bécsben lévén, Léva várától és tartozékaitól, ingóságaitól, minden törvényes eljárás mellőzésével, Althan János által nem egyenes uton megfosztatott: a KK és RR. elhatározzák, hogy a nádor az ország tanácsosaival és bíráival, valamint a kir. tábla rendes bíráival, rövid záros határidő alatt nevezett Althan János ellen a pert megindítsa és az említett várnak, tartozékainak, valamint ingóságainak ügyét bíróilag revideálja és az ügyben ítéletet hozzon.

A határozathoz a király is hozzájárult és a nádorhoz intézett rendeletében meghagyta, hogy ugyanakkor, amikor a Kollonich és Althan között fenforgó differenciák reideáltatnak, Kollonich pere is újra felvessék. (Orsz. Itár. NRA. Tom. XIII. 142.) A nádor ennek folytán a lévai várban tartózkodó Althan a garamszentbenedeki konvent által sz. Lukács nyolcadára Pozsonyba idéztette. (Garamszentben. Itár. fasc. 16. 41. és 33. 40.)

Kollonich tehát Lévat és uradalmát visszakapta.

Csakhogy Althan Lévat teljesen kifosztotta s az uradalmat elpusztította. „Én — írja Kollonich 1623. április 15-én Léváról az udvari kamarának — a gonosz nyelvek miatt sokat szenvedtem már, de ezt a gázságot nem hagyom. A törvény elé idézem őt.” (Takáts. 314.)

Pedig az udvari kamara még most is Kollonich ellen volt. Április 6-án még mindig abban mesterkedik a királynál, hogy Lévat, mint Németország kulcsát vegye el Kollonichtól, mert veszedelmes ember. (U. o. 294.)

Sőt Althanék sem hagyták ennyiben a dolgot. Althan János oly kérelemmel fordult a királyhoz, hogy miután Kollonich Léva és tartozékainak birtokáért, amelyeket Althan a király beleegyezésével Kollonichtól bizonyos adósságai fejében átvett, nemcsak a nádor és a többi országos bíróság elé vitte, hanem őt mindenéből, még in-

Egy megsárgult, 1731-ben kelt és Kazinczy jegyzetével ellátott latin nyelvű jegyzéknyelvben a következőket lehet olvasni: „Hatósági vizsgálat megkínóztatással egybekötve, az ellen a megasszói asszony ellen, akit azzal vádoltak, hogy a boszorkányok mesterségét gyakorolta. A szerencsétlen asszony dereszuhuzatása közben, látván, hogy vadállatok körmei közé került, bevallotta, illetve magára vállalta a boszorkányságot. Attól való félelmében, hogy ismét megkínóztatásnak vetik alá, fenntartotta vallomását. De milyen ez a vizsgálat: a vádolttnak a neve, lakása, életkora nékül. Nincs az a hely megjelölve, ahol ezt a vallomást kicsikarták. Nincs annak a hatósági közegnek az aláírása sem, aki ezt a vizsgálatot tartotta.” Egy másik írat hátuljára ezt írta Kazinczy: „Boszorkányság. Haszontalan mende-monda.”

Nem lesz érdektelen a Kazinczy által egybe gyűjtött boszorkány pörök jegyzéknyelveinek egyikét ideiktatni. A jegyzéknyelv kétszáz éves s három évvel fiatalabb a szegedinél. Ez az eredeti jegyzéknyelv a halálraítél és elégetett Varga Jutka és Kata vallomásáról a következőket tartalmazza:

„Fölvéve Megyasszó mezővárosban 1731. évi jun. hó 25, 27, 28-ik napján tartott szerencsei és monoki tekintetes uri törvényszéken. A négy ízben kihallgatott boszorkányok vallomásai imígyen erősitettek meg:

— Fassio Judithae Varga ante et in Tortura et post Torturam aique ad mortem reiterata. (Varga Jutka vallomása a megkínóztatás előtt, megkínóztatás alatt és a megkínóztatás után és ismételve a halál előtt.) Kérdőpontok:

1. Minemű szövege (szövegsége) volt az őrdögöl?

2. Micsoda formában, szóval-e vagy írással, micsoda hitelt kötelezte magát, mikor? Ho!, micsoda alkalmatossággal a micsoda ügyekzetettel? Holtig-e vagy mennyi ideig, kik jelenlétében? Micsoda jele van az őrdögöl való szövegségnek?

3. Mi vitte rá? Ezen őrdögi mesterséget micsoda módon gyakorolta, kiket rontott

meg? Sáríkat? Miképpen lehet meggyógyítani? Mesterségét, hol tarja?

4. Molnár Erzsébet gyermekeit és Vizslai Sárát ki rontotta meg s hogy lehet meggyógyítani?

5. Életében egyebütt, hol, minemű kárt tett?

6. Társai, kik lehetnek, nevezze meg.

7. Kiket rontottak meg, neveztesen azokat meglehet-e orvosolni s miképpen? (Kendecsnéhez való kérdések.)

1. Azt az Andris nevű gyermeket oda hordozta-e Kendecsné, hányszor, hova, megkente je, Lóvá változtatta-e s mi módon?

2. Tóth Andrásné elő kintozta-é? miért s hányzor?

3. Kis Sára tehene ment-e a Füst ablakokra és miért bőgött ott?

Varga Jutka a megkínóztatás következőiben többek között a következőket vallotta:

„Kiss Jánosné hívta és ő is csábította az őrdögi Tudományra, amint el is ment vele egyszer az Megyasszói Középvölgyi erdőre. Kenőccsel kente meg az hóna aljait Kis Jánosné és az a kenőcs egy dióhéjban vagy szén azt mondotta, hogy ha meg kenedik el reptülhet.” Varga Jutka minden boszorkányságot, amit csak terhére irtak, beismer.

„Varga Kata vallomása kintóztatás előtt és után.”

— „1731. esztendőben lett boszorkánynya, a maga pincéjében a vén Pásztorné infascinalta. Két asszonyt fejük tetejére állítva táncoltattak meg. Imitt-amott jártak mint a Sátán. Kis Jánosné is tiszta Boszorkány, mert csak azért, hogy őt is felvegyék, hol kutyává, hol macskává változott és Vam kerekét hánt a kertben előttük. A Molnár Erzsébet gyermekét ők rontották meg. Az őrdög hitere megesküdtek, hogy ők csak az őrdögnek valók. Az élő Istent megtagadták, a Sátán keresztelte meg őket, a Beizebu nevében. . . Minden testeket megkenték s úgy repültek, még a kulcs lukon is kimentek, ott úgy elnyultak mint a kötél, de a Testek otthon maradt akkor. . .”

Némely helyen megkegyelmeztek a boszorkányoknak, de ezeknek írást kellett adni magukról.

. . . Igaza van Kazinczynak. A boszorkány pörök haszontalan mende-mondán alapszanak, de az is igaz: haszontalanság volt a mende-mondákra ítéletek alapitani.

Megcáfolt történelmi adomák.

Korunk egyik jellemvonása az élelnek kritika. Igen sok egykor kiválóan vezetőnek tartott történelmi esemény napról napra mindinkább stüllyedt vissza a regék világába. Homeros létezésről kétségbe vonják, Romulusról és Remusról komoly történelmi művekben alig szólanak, a kegyelettel emlegetett Tell Vilmos a historikusok nézete szerint a nép képzelődésének alkotása lesz s kimutatják, hogy egész sereg, különösen a népek őstörténelmére vonatkozó adatot később gyártottak s hoztak forgalomba. De a kritika nemcsak a kődös multra vonatkozólag ily kérélehetetlen; újabb időben is könnyen terjednek el s lesznek népszerűkké történelmi adatok, ha azok a képzelte s kedély kívánalmainak megfelelnek, anélkül, hogy volna történelmi alapjuk.

Ilyen például a gyakran emlegetett s le is festett adomá, hogy Mária Terézia Pozsonyban a magyarok segítségét karján a kis József főherceggel kérte, holott tudja van, hogy a kis fiút e híres gyűlés után csak tíz nappal hozták Pozsonyba stb.

Nem hiába mondotta már Voltaire: „En mindenben kétkedem; leginkább pedig az adomákban.” E tétel igazolására — a többi közt — egész könyvet irt egy szellemes francia író, Fournier Edvard, ily cím alatt: „Az elmésség a történelemben”, melyet megjelenésekor a hatvanas évek végén Szász Károly a „Reform” tárcájában, három vagy négy cikkben ismertett; idézve belőle a legnevezetesebb s legismertebb ugynevezett „történelmi” mondásokra vonatkozó cáfolatokat, földelítéseket, stb. Fournier könyve azon-

góságaiból is kifosztotta, elégtételt kér Kollonichtól vagy pénzbeli kárpótlás vagy más birtok átengedése útján. (Orsz. Itár. NRA. Tom. XIII. fasc. 246.) Fia pedig Althan Adolf arra kéri a királyt, hogy az atyjától bírói uton elvett és Kollonichnak visszaadott Lévát neki adja vissza (U. o. fasc. 143.)

Kollonichot e sok szenvedés lelkiileg-tesztileg megtörte. Senkije sem maradt. Felesége Szerán (Sauran) Anna Mária bárónő is meghalt. Nemsokára 1623. év őszén ő is 51 éves korában jobblétre költözött.

Bethlen Gábor november 24-én értesült Kollonich haláláról s azonnal intézkedett, hogy Léva várát hadai megszállják, „hogy ilyen háborgó időben — valami akadéjka ne történjék és egyéb jövedelemnek is tékozlása ne legyen” (Hadtört. közl. 1895. 508.). A bekütyargyalosok befejeztével azután a kincstár kezeire került. Az elhunytnak fivérei azonban igényt támasztottak rá, hasonlóképe a hittelezők is. Kollonich Ernő az udvari kamarához fordult, hogy a lévai uradalmat terhelő 100.000 frt zálogösszeg, mellyel fivérének Szigfridnek a kir. kincstár tartozik, az örökösöknek fizetvéské ki. Viszont Galeson Vilmos bécsi kereskedő, akire Wolfarth és Verdaman követelése átszállott, miután a lévai uradalomtól megint keveset remélhettek, Rákóczy Györgyné Lórántffy Zsuzsannát és leányát Mária perelték. A lévai birtok és Kollonich tartozásainak ügye ekképe az oktavális bíróság elé került. (Orsz. Itár. NRA. Tom. XIII. fasc. 246. U. o. fasc. 246. 143-144.)

A király rendeletére Koháry Péter 1623. elején Lévát a kincstár részére lefoglalta és 100 magyar gyalogost és lovaszt helyezett bejéje. Február 16-án pedig a javak átvételére Rakoviczky Györgyöt a magyar kamara titkárárt és Torday János lévai harmincadost küldte ki. Egyben Thurzó Szaniszló nádornak meghagyta, hogy írjon azonnal az alispánnak és a várkapitánynak és rendelje el, hogy a nevezett biztosokat a várba bebocsássák, a javakat átadják, a leltárt elkészítsék és mindenben segítségükre legyenek. Ennek folytán Lipthay Imre alispán a kir. biztosokkal a lévai várban és jószágokon talált összes ingóságokról leltárt készítettett. (U. o. NRA fasc. 989. 19.)

A szegény Kollonichot tragikus sorsa halála után is üldözte. Nem volt, aki eltemesse. Igaz, hogy a 16. és 17. században szokássá vált, hogy a meghalt főembereink temetését hosszú időn halasztották. Nádasy Tamás nádor tetemei 4 évig temetetlenül maradtak, Dobó Ferenc négy hónap mulva, Himmelreich György pannonhalmi

főpápot 1637-ben három hónap mulva temetik el. De az még az akkori szokáshoz is rendkívüli számba megyen, ami Kollonich Szigfrid holttemével történt. A lévai őrség a koporsóba tett holttestét a vár nagytermében helyezte s éveken át így maradt. 1638 március havában Stella Jakab János udvari kamarai tanácsos Léván járván, a vár nagy szobájában akart megszállni, legnagyobb meglepetésére azonban egy koporsót talált benne. Azonnal jelentést tett róla Bécsbe, ahonnan április 20-án a királytól azt a rendeletet kapta, hogy Kollonichot temettesse el éjjel titokban és pap nélkül a plebániá templom sírboltjába felesége mellé. Stella a parancsot teljesítette és éjjel néhány katonával Kollonich koporsóját pap nélkül a plebániatemplom sírboltjába vitette. (Takáts 315-316.)

Takáts Sándor e kegyetlenséget a bécsi udvar rovására írja, mert osztrák szokás szerint aki a halottat eltemetteti, az köteles annak adósságait kifizetni. Ezt pedig az udvar megtenni nem akarta, bár Kollonich eladósodásának oka ő volt. Csakhogy ugyanezen címen lehet és kell e kegyetlenséget Kollonich Szigfrid fivérének, első sorban János Györgynek nyakába varni, aki Lévát 1625-ben a magyar KK és RR. közbenjárására megkapta. Magyarországon pedig ilyen szokás sokasem divott.

Kollonich Szigfrid egyik képén e jelige olvasható: pro aris et focis. Másik képén pedig, mely Prágában 1607. évben, tehát fényes hadi pályája zenitjén készült, e dicső verset olvassuk:

Martia progenies bellis acerrimus heros
Seyfridus Kolonitsch hac viget effigie.
Gloria gestorum geticis phalerata trophaeis
Victricique manu laurea parta fregrens —
Illius extendent nomen, dum barbarus Ister
In freta praecipites exonerabit aquas.

* * *

Addig, amíg Kollonich Szigfrid a dunáninneni kerület generális főkapitánya volt, Léva várának jókarbantartásáról is gondoskodott. Hogy pedig a várőrség szükségét ne szenvedjen, önmagát verte adósságokba. Ez évekről tényleg sem a vár állapota, sem az őrség fizetlensége miatt panaszokból nem olvasunk. Attól kezdve azonban, hogy Kollonichot menesztették, a panaszok újból megkezdődnek.

ban korántsem merítette ki a történeti (hamis) adomák roppant sokaságát, annyival kevésbé, mert ő tulajdonosa a francia történelemben lábrakapott tévedéseket igazította helyre. A tarlóznivaló, utána is, elég maradt még.

Ily adomákat gyűjtött össze Hertzel „Der Treppenwitz der Weltgeschichte” című érdekes kis művében is ebből mutatunk be jelenleg egy pár kevésbé ismereteseit.

Schiller híres tragédiájában igen kitűnő jelenet az Erzsébet angol királynő és Stuart Mária találkozására s a két királynő viszonyát a közvélemény annak alapján ítéli meg. A tény pedig az, hogy a két királynő egymást sohasem látta. Don Carlos történeti alakja is tudvalevőleg más. Munkácsy „Milton”-jában ideális családi képet rajzol s úgy adja elő, hogy a leányok egész lelkésülten jegyzik fel atyjuk szavait: valóban pedig úgy áll a dolog, hogy a vak költő leányai annyira zugaolódnak a terhes munka miatt, hogy végre kénytelen volt az öreg őket a házból kidobni, hogy nyugalma legyen. A regényben s zindarabban feldolgozott híres adoma, hogy Marlborough hercegnő azért vezette el Anna királynő kegyét, mert egy pohár vizet annak uszályára öntött, tisztán képzeletszülte szóbeszéd; Annáról a történelem meg azt is följegyezte, hogy igen sokat ivott, de vizet soha. Képekben ábrázolták, hogy Luiza porosz királynő (éppúgy, mint Izabella egy másik verset) Napoleon diadalai után Goethe híres versét „Wer nie sein Brod mit Thrinen ass” egy parasztszoba ablakába véste gyémántgyűrűjével. Ez a szép adoma egyszerűen onnan származott, hogy a királynő egykor menekülése közben e versetek naplójába írta.

Ha a jelenkorban is származhatnak ily költött adatok, igen természetes, hogy a régi történeti adomákat még inkább kételkedve kell fogadnunk. A hírdett Lukrécia Borgiáról újabbban legalább kimutatták, hogy atyjával s fivérével bűnös viszonyt nem folytatott. Az ósgermánok dicsőségese, Thunselds, ellenben a történelem előtt alig ismeretes s egyedül Tacitusnál előforduló tény vonatkozik rá. Medea hírdett boszorkánytetteinek magyarázatát Paleaphatusz abban találja, hogy e nőnek jó fekete hajfestésere volt. Niobe kővé változását úgy magyarázzák, hogy ő gyermekei sirja felett még életében fölállította saját emlékkövét is. Xantippe úgy nyerte veszedelmes hírt, hogy egy iskoláskönyvtáráragónak a szokatlan kezdőbetűnél fogva szüksége volt nevére s ez nem tudott róla mást, mint egy veszedekést jelző adomát s azt generalizálva, a szegény nőt a háripiák mintaképvé tette. — Látható mindebből, hogy a valódi történet egészen más, mint amit mi tudunk és sok részlet a kutatások folytán teljesen másnemű világításban tűnik fel.

— Forgalmiadó leírások hivatalból. A pénzügyminisztérium egy konkrét eset kapcsán a következő határozatot adta ki: Ha a revíziós bizottság kisebb forgalmi adóalapot állapít meg, mint amilyen után a forgalmi adót kivetették az adóalany bevallása szerint, úgy a jogerősen kivetett adót hivatalból csak abban az esetben lehet leírni, ha nyilvánvalóan indokolatlanul kivetett forgalmi adóról van szó. Egyébként a forgalmi adó leírásának csak a fél kérelme alapján a legyelmű uton van helye. A nyilvánvalóan indokolatlanul kivetett adónak tekintendő például a forgalmi adó alá nem eső tárgy után kivetett adó, vagy oly tárgy után kivetett adó, amely tárgyra adóalany van megállapítva. Ily esetben hivatalból törölhető az adó akkor is, ha az adót a fél bevallása alapján vetették ki.

— Csak 5%-os késedelmi kamat a munkásbiztosító pénztári tartozásoknál. Az ipari és kereskedelmi kamarák központjának közbebelépésére a szociális biztosító intézet központja egy körlevelet adott ki, melyben felhívja a betegbiztosító intézeteket arra, hogy a törvényesen megállapított 5%-nál magasabb késedelmi kamatozat, elmaradt betegsegélyzői díjak után nem szabad felszámítani. Ebben a körlevelében azt ajánlja a betegbiztosító intézeteknek, hogy a gazdasági válsággal előidézett helyzetre való tekintettel az adókat a végrehajtási eljárás bevezetéséről telefonon vagy írásban értesítse, ha még külön figyelemzetés nem történt.

KÜLÖNFÉLÉK

— A járási választmány az elagott s nélkülöző iparosok segélyezésére, az ipartársulat kérelmére, Ótizer koronát szavazott meg. Az ipartársulat továbbá akciót indít arra nézve, hogy a betegsegélyző pénztár furdóját időközönként ezek az iparosok díjtalanul használhassák.

— A lévai protestáns leánykör ma este 7 órai kezdettel tartja az évad utolsó vallásos estélyét, amelyre a leánymunka iránt érdeklődőket szeretettel meghívja a vezetőség.

— A lévai keresztény munkás-egylet májusi ünnepe. A lévai keresztény munkás-egylet a munka ünnepét április 30-án, vasárnap fogja megünni saját helyiségében, ahol délután 2—6-ig dijkuglázás és szórakoztató tréfás előadások lesznek, majd este 8 órakor az egylet műkedvelői előadják a Boreca Amerikában című zenés vígjátékot, az egylet házi zenekarának közreműködésével. Az előadást táncvigalom követi.

— A magyar nemzeti párt országos nagygyűlést tart Lóván május 14-én, amíg a párt összes törvényhozői megjelennek itt és Szent-Ivány pártvezér beszámoló fog mondani.

— A lévai magyar színház előadásait változatlan nagy és meleg érdeklődéssel látogatja a közönség estéről-estére, sőt a közbeiktatott délutáni előadások vasárnapos tablás házakat vonzanak. A vidék is szépen van képviselve az előadásokon, sőt mint kor és kultúrtörténeti adatot fel kell jegyeznünk, hogy a „Légy jó mindhalálig” előadásán egész sor falusi földművelőasszonyt is láttunk. Valószínű, hogy valakinek a tanácsára vásárolták ki éppen ezt az irodalmi értékű Moricz-darabot, a fejszines de ma annyira hódító operett helyett. Így lehet nevelni az közönséget a színház számára, sőt ez az irányítás elismerést is érdemel. A színházak eddig országszerte a mozik konkurrenciája miatt panaszkodtak s a gazdasági krízis mellett a mozikat is okolták amiatt, hogy a közönség gyéren látogatja a színházakat. A lévai páda azt bizonyítja, hogy a színház bátran felveheti a versenyt a mozival s nem marad alul még anyagilag sem ebben a versényben, hogyha a gazdasági viszonyokat és a mozi helyi arakat veszi tekintetbe irányadóul a színházi helyi arak megállapításánál. A színház az ármérés-késsel friss és új tömegeket is meghódít a maga számára s természetesen e tekintélyes nagyságu tömeg egyrésze a mozi hiveiből kerül ki, amint azt Lóván is látjuk. A mozi nevelői végül is bevonulnak a színházba, ahol a művészetet plasztikusan kapják, technikai közvetítés nélkül, teljes közvetlenséggel az ősforrásból, mely mégis csak a legjobban megfogja a lelkeket és így hatása is korlátlanabb. A színháznak azonban ezzel a friss tömeggel szemben is meg kell őrizni a művészi presztizsét és reputációját és kulturális lelkiismeretét nem szabad megterhelni izlésbeli engedményekkel. Ezt azért mondjuk, mert gyakran hallunk a színházról olyan mondatokat, amelyekért a darab szerzője, hogyha halandó, nem vállalná a felelősséget. Az új színházi közönséget a színháznak magához kell emelni, nem pedig leszállni hozzá. — Egyébként mult szombat és vasárnap este a „Hawai rózsája” ment. Ezen az előadáson már észrevehető volt az országos hivatal által a közelmúltban állampolgársági okokból kiutasított színészek hiánya. Hatón „Főhadnagy ur, a feleségem” operett került színpadra. A szereplők megérdemelték a sok tapsot, mert mindannyian beleöntötték tehetségük javát a kitűnő előadásba. Kár, hogy a második felvonás diszlethesége olyan sivár képet mutatott. Kedden Pagnol: „Fanny” színműve ment jó előadásban, általános tetszés mellett. Szerdán „Angyal vettem feleségem” operett volt műsoron. Az angyal Landvay Erzi adta sok vidám színnel és mulattató, kedves groteszk vonásokkal. Gergely Irma kis szerepét sajátos meleg humorral tette érdekessé, R. Mihályi Vilcs pár percig volt csak a színhádon, de azalatt is komikai vénájának sokszínűségét csillogtatta meg. A térfi főszerepét Sass Imre adta józán. Hor-

tobágyi egy epizódzerephben vidám derűt árasztott. Gábor, Horváth, Útő színes operettfigurát és Korándy Sarit kell kiemelnünk az együttesből. Csütörtökön és pénteken este Mörice Zsigmond zindarabja a „Légy jó mindhalálig” került színpadra felkötözött érdeklődés mellett. Nyilas Misi alakját Korándy Sárinak érzelmességéből, tiatals lelkesezéséből és drámai színekkel sikerült mélyhatásúvá formálni. A diákiszereplő Valkay tanárt Földes játszotta, kedves humorral, szívének melegsége átsütött tanáros zsörtölődéseiben. (Kár, hogy Földes csak most a szezon feléjeje után láttuk először a színhádon.) Hortobágyi a vak öregur és Ross a pedallus szerepét eredeti színekkel tette életessé. Sárogyi Mici Sanyika szerepében tűnt ki. R. Mihályi Vilcs, Tanka Dóra, Landvay Erzi, Rajnai Vera valamint a többi szereplők, beleszámítva a pajkos diákcsapatot is, mind-mind szível-lélekkel szolgálták a sikert és a meleg hatást, amiről a közönség szemében felcsillanó könnyek tanuskodtak.

— A színház műsora: Ma vasárnap délelőtt Ordits szegényemberl, Spielberger Lóó drámája. Délután: Főhadnagy ur a feleségem, Erdélyi Mihály operettje. Este: Éjjeli tango, Vadnay és Komjathy operettje. Ható: Ezerjó, Harmath és Brodsky operettje. Kadd: Forgószél, Boross Elemér drámája. Szerda: A Szabinnók elrablása, Szhöthán bohózata, Mihályi Vilcs jutalomjátéka. Csütörtök: Ől-sége irakkja, Békffy és Lajthy operettje. Péntek: Ezerjó, Harmath és Brodsky operettje. Bucsu előadás.

— Gyászír. Zselizen elhunyt özv. Schöpflin Károlyné szül. Valovics Vincencia, adataos életének 91-ik évében. Az elhunyt nagyszony férje az 1848—49-iki magyar szabadságharcban mint honvéd ezredorvos, később mint vármegyei fő. főorvos működött s 49 év előtt hunyt el. A nemeslelkű nagyszony földi porrézeit f. h. 22-én helyezték örök nyugalomra általános részvét mellett. A megboldogultban Schöpflin Róbert, a zselizi uradalom ny. főintézője édesanyját gyászolja.

— A Lévai Dalárda férfikara minden hétfőn és csütörtökön este fél 9 órakor, vegyeskara kedden este 8 órakor tartja gyakorló óráit. Pontos megjelenést kér az eljegyz.

— Eljegyzés. Spánitz Henrik eljegyezte Schwarz Margitot Lóván. (M. k. é. h.)

— Eljegyzés. Sinka Mariát (Lóva) eljegyezte Paul Aladár (Érsekújvár). M.k.é.h.

— Útő Endre képtaláltása. Útő Endre festőművész, aki egyben a magyar színtársulat tehetséges tagja is, festményéből kiállítást rendezett a városháza nagytermében. A kiállításra, amely f. h. 28-ig, péntekig lesz nyitva, felhívjuk olvasóink figyelmét; megtekinthető díjtalanul délelőtt 10—1 óra és délután 3—6 óra között. Útő Endre évek előtt már Ivan színtársulatánál Kassán is feltűnt művész erejű színpadi diszletterveivel és festményeivel, ugyancsak a lévai színpadon is láthatunk egy pár pompás diszlettert, amelyek szintén Útő Endre kiváló kvalitásait dicsérik.

— A motoros járművek osztályozása. A közlekedési esztözöknék katonai célokra való szolgálatáról szóló törvény értelmében a motoros járművek osztályozása Lóván a Főterem tesz megtartva, mégpedig május 4-én Lóva város részére, 5-én Alsóalmás, Bát, Békabánya, Daménd és Vámosladány körjegyzőségek közséje és 6-án Varsány, Garamújfaló, Garamszőlős, Ó- és Újbars, Kálna és Alsószecse részére. Részletes tudnivalók a kiadandó hivatalos hirdetményben közölhetnek.

— A himniföltásra vonatkozó hivatalos hirdetményre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Egy új magyar szepirodalmi könyv jelent meg nemrégiben a szlovenszkói könyvpiacpon. Egy kassai szerzőnek, az elmúlt évről előnyösen ismert „Szemben les a halál” szerzőjének könyve: Erika. A könyv tárgya történelmi elbeszélés a XV. századból és mind tárgyánál, mind pedig tartalmánál fogva kiválóan alkalmas nem csupán a felnőttek, hanem mindkét nembeli serdültebb fiatalag számára is. Ára 12 korona.

— **Műkedvelői előadás Vámos-ladányban.** Húsvét hétfőn szépen sikerült műkedvelői színelőadást rendezett a vámosladányi földműves ifjuság. Színe kerül A tópett róza című 3 felv. szindarab és A laci-konyha című 1 felvonásos bohózat. A lelkes műkedvelő gárda jól megállta a helyét a színpadon és különösen kitűntek a szereplők közül Hornyák Vilmos, Vicenec János, Szabó Ignác, Vicenec Jánosné, Sarina Lidia, Karafa Julia, Vicenec János, Petrács János, Taliga István, Hornyák Vilmosné és Bengya Jánosné. Műsoron kívül Nyitra Annus, König Klári és Nyitra József magyar ruhában, pompás magyar táncokat mutattak be nagy sikerrel. A rendezésért Nyitra Sándor rk. ig. tanítót illeti elismerés, aki szeretettel foglalkozik az ifjúsággal. Az előadás jövedelmével a kath. templom orgonájának alapját gyarapították.

— **Léván letartóztattak egy szélhámos álszerkesztőt.** Még a húsvéti ünnepek előtt feltűnt Léván egy idegen egyén, aki szerkesztőnek adta ki magát és a kiadandó „tátrai simanachra“ előfizetőket gyűjtött és fényképeket vett át a készülő almanach részére és pénzeket is szedett fel. Léván 21 helyen sikerült neki bizonyos összegeket felszedni, de bizony a mai gazdasági viszonyokhoz mérten a zsákmány azért alul maradt az ezer koronának s mindössze csak 740 koronát tett ki. Nyitra azonban nagyobb aratása volt. A pénzét elköltötte. A „szerkesztő urat“ a csendőrség igazoltatta és ekkor kitént, hogy az illető Varju (vulgo Vrana) Ernő, 34 éves zolyomi születésű, volt magántisztviselő, akit a dobsinai csendőrség csalásért köröz. Varju Ernő ugyanis hónapok előtt Kender Gvula betéri autótaxiján egy nővel érkezett Dobsinára, ahol a szállodában szobát bérelt, a nőt otthagya az 1602 koronás rutóköltőség megfizetése elől kerekelt oldott. Varju, a „szerkesztő ur“ egyébként igen jó ajánlólevelekkel rendelkezett, a csendőrség most azt kutatja, hogy jutott ezek birtokába. Varjut a lévai járásbíró fogházába kísérték, ahonnan a komáromi államügyész-séghez továbbítják.

— **Hamis tiakoronás érmek** (tűntek fel Szalkán és Párkányban és hamis egy koronások Piargon és Selmeceen.

— **Javaslat a szociális és bal-
eset biztosító egyesítésére.** A bal-
eset biztosítási törvény módosítására vonatkozó tárgyalások során a különféle korporációk a törvény lényeges megváltoztatására javaslatokat terjesztenek be. Ezek során a beszercebányai ipartársulat előjárásba részletesen megindokolt javaslatot terjesztett fel az iparkamarához és az Ipartársulatok Országos Szövetségéhez, melyben a szociális biztosítást a bal-eset biztosítással egyesíteni akarja. Ezen javaslatot az Ipartársulatok Országos Szövetsége is magáévá tette.

— **Megjelent az „Új Élet“ áprilisi száma.** 68 sűrűn nyomott nagy oldalon foglalkozik minden korszerű kérdéssel és problémával és tájékoztat korunk minden mozgalmáról. Cikkei az írásművészet remekei.

— **Törvényjavaslat készül az árk ellenőrzéséről.** A kormány az árk ellenőrzéséről törvényjavaslatot készít elő, amely felhatalmazást ad az illetékes minisztériumnak arra, hogy befolyást gyakoroljon az általános árkeresződésre. Az Országos Híradó szerint a minisztériumnak joga lesz oly intézkedésekre, amik kihatással lesznek olyan cikkekre árra, amelyeknek eddigi ára ellenében van a gazdasági élet szükségletével. Az intézkedésekre egy általános klauzúra ad jogot, amely felhatalmazza a minisztériumot arra, hogy olyan szándékot vagy tettet, amely a termelés vagy fogyasztás közgazdasági folyamatát károsítja, vagy a gazdasági élet szabadságát indokolatlan módon korlátozná és így megakadályozná a szabad áralakulást, hivatalos intézkedéssel akadályozzon meg. Azonban az árk előírása a végző eszköz. A javaslat előterjesztése előtt tárgyalásokat fognak folytatni bizonyos termelési és kereskedelmi csoportokkal, amelyeknek cikkei jelenleg magas áron mozognak. E tárgyalások célja a magas árk letérsése. Amennyiben ezek a tárgyalások meghiúsulnak, úgy a közlekedési miniszter az áralakulás szabadsá-

gát elnyomó intézkedéseket általánosságban vagy egyes esetekben eltűnti és egyes vállalatoknak, egész csoportoknak, vagy vállalati szövetségeknek intézkedéseket fog előírni a termelés, üzemeltetés és árszabályozás tekintetében, amennyiben — ezek „mulhatatlanul szükségesek, hogy az áralakulás az egész lakosság életszükségleteihez igazodjon.“ Az új javaslat főismérve az, hogy a büntetőszankciók sokkal lazábbak és ennézőbbek, mint az előzőben voltak. Az indokolás kimondja, hogy a mai gazdasági élet struktúrája nem felel meg annak az elvnek, hogy az állam ne szólhasson bele az árak kialakulásának gazdasági törvényeibe. Az uszora-törvény így hát bizonyos jókaratu tanácsadás jellegűt veszi fel, ami sok tekintetben elasztikus. Nagyon érdekel bennünket — azonban, hogy ez az elaszticitás mennyiben fog megnyilatkozni a kartellek és trösztök megrendszabályozásánál.

— **Követeljük magyar iskolákat!** Az országos keresztényszocialista párt központja közli: Az 1868: XXXVIII. törvény-cikk, vagyis egy régi magyar törvény rendelkezései alapján köteleznek az állami iskolaiügyi hatóságok még magyar községeket is cseh-szlávok népiskolák létesítésére, fenntartására, valamint bővítésére és nem egyszer a község anyagi erejét figyelembe nem vévő legmehőbb módon ragaszkodnak a törvény betűjéhez. A törvény betűjéhez való, ezt a merev ragaszkodást nem tapasztaljuk azonban akkor, amikor például a kisebbbsegek iskolái jogairól van szó. Így késedelmesen, nehézségeket okozva, vagy kedvezőtlenül intézik el az olyan kérvényeket, amelyekben az 1868: XXXVIII. tc., — tehát ugyanezen régi magyar törvény alapján kéri magyar vagy német iskola, vagy osztály létesítését. Pedig ha az említett törvény 44, 58 és 75. szakasza alapján kéri ezt, amely szakaszok szerint ha kellő számú iskolálatogató gyermek jelentkezik, az illető gyermekek anyanyelvén iskolát kell létesíteni, akkor a kérvénynek eleget kell tenni, tekintet nélkül arra, hogy az illető községben vagy járásban a magyar kisebbség száma elérje-e a kisebbségi nyelvi jogok gyakorlására szűken megszabott 20% ot. Ismételtlen felhívjuk hűveinket, hogy mindenütt, ahol erre meg van a törvényes alap, követeljék magyar iskola létesítését, vagy ha már fennáll cseh-szláv iskola, úgy követeljék azt, hogy ebben magyar osztály nyissonak. A kérvényt a pozsonyi iskolaiügyi referátuson adják be partunk pozsonyi központjának közvetítésével. A kérvény elkészítésére névze felvilágosítást adnak a keresztényszocialista párt közleti titkárai és a párt központja: Bratislava — Pozsony, Ventur u. 9.

— **A postai küldemények külső jelzése.** A postai minisztérium most kiadott rendeletével megpende a postai küldemények külső burkolatán — levélbörítéken — a rövid jelzésekkel kifejezett reklámfigyelmeztetések, nyilatvartartási számok, a küldemény tartalmát jelző rövid közlések alkalmazását. A csomagküldeményeken rövid utasítások adhatók, hogy a küldemény utközben miképpen kezelendő. A levélbörítékeken és a csomagok burkolatán nem szabad azonban oly közlelményeket hozni, amelyek csak a feladó számára szólnak.

— **N. Jacsó Olga: Tolvajok a szentélyben.** Kiadóhivatalunk után igen sokan megrendelték könyvalakban N. Jacsó Olga „Tolvajok a szentélyben“ című legújabb regényét. Mivel a nagy anyagi kockázat miatt a regény könyvalakban ezidőszorra ki nem adható, ezen az uton értesítjük az érdekelteket, hogy a kérdéses regény a Magyar Műnerva 1932 1—10 és 1933 1—4 számában jelent meg. Amennyiben olvasniuk ezekre a számokra igényt tartanak, kiadóhivataluk 42 korona ellenében készséggel megküldi az 504 oldalas tizenegy füzetet.

— **Harc a munkáért és kenyérért.** A garamszőlősi községi kőbányát a Légőbank béri és tartja üzemben. A napokban a község munkássága között izgatott hangulat lépett fel, melynek oka abban leli magyarázatát, hogy a kőbánya üzemzettsége a bányában nem csupán szőlősi, hanem kör-

nyékbeli munkásokat is foglalkoztat, noha a Garamszőlőssel kötött bérelti szerződés azt tartalmazza, hogy a bányában elsősorban a garamszőlősi munkásság és szegénység részére biztosítandó a munka. Az izgatott hangulatra való tekintettel Lévaról csendőrfőjőrről vonult ki a kőbányához, de szerencsére komolyabb beavatkozásra nem volt szükség, a munkásság izgatottsága nem vezetett agresszivitásra, csupán a szerződés betartását követelték.

— **Leszerelés után kifosztotta a laktanya pénztárát.** Sztruhár József garamkelecsényi gazdalegény Losoncon szolgált a tűzréknel Április elsőjén leszerelt, de nem utazott haza, hanem Losoncon maradt még, ahol azután belopozott a laktanya irodájába és az egyik íróasztal fiókjából kilopta az ott lévő 950 koronát, azután Léván ruhát vásárolt. A körözésre a lévai csendőrség letartóztatta. Sztruhár a betörést bevallotta, a pénz felét megtalálták nála.

— **Különös szerencsétlenség.** Hodrusbányán két borbélyinas ruháját tisztogatta. Az egyik fu a nadrágot egy székre dobta, miközben elsült a zsebében lévő pisztoly, melynek golyója Barnáth Rudolf inast n szájan érte. A lévai kórházba szállították. Hogyha komplikációk nem állnak be, rövidesen felgyógyul.

— **Tűz Vámosladányban.** Kálnai Gvula földműves lakóháza szerdán este legett a gazdasági épülettel együtt, amelyben bennégett gazdasági gépei is. A kár 60,000 K. Biztosítva volt. A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani.

— **A grampáldi „virtus“ a bíróság előtt.** Grampáld községben olyan harcias legények élnek, hogy nem mulik el bucsu, hogy vér ne festené pirosra. A múlt év augusztusában szintén nagyszabású bucsut rendeztek s megjelent a vidék ifjúsága is. Bertók Ignác, Bertók Zsigmond és Baranyai Vidor keméni legények is átrándultak s egyideig csendesen iddoggáltak, de a tánc hevében hamar összeszóalkoztak Dák Sándor páldi legénnyel. A szóváltásból veredekes lett s a három keméni legény neki mead Daak Sándornak és tizenegyet kézzsarast ejtettek rajta úgy, hogy Dák Sándor — mint azt akkor jelentettük — két nap múlva behalált sérüléseibe. A bírósági tárgyaláson most a három vádított beismerte, hogy bántalmazták Dák Sándort, de úgy vallottak, hogy Daak kezdte a veredést, ő csak védekezett. A tanúk azonban a vádítottak ellen vallottak s előadták, hogy a három dühös legény mérében még a hasát is felmestélte Daak Sándornak. A bíróság elítélte mind a hármat halált okozó súlyos testi sértés vétsége miatt, melyet erős felindulásban követtek el. Bertók Ignácot két és fél évi, Bertók Zsigmondot és Baranyai Vidort két-két évi börtönrre ítélték, valamint fejenként 200 kor. pénzbüntetésre.

— **Betörés.** Lestár György nyulvölgyi lakos élekmárájába eddig még ismeretlen tettesek betörték és két sertés szalonóját és füstölőházát, mintegy 2 mm. súly körül, ellopták. A nyomozás folyik.

— **Hogyan kell aludni?** Mindaddig, amíg akár szellemi, akár testi munkát végzünk, nem tudunk elaludni, legyünk bármennyire álmosak vagy kimerültek is. Nem kell itt tudatosan végzett „munkára“ gondolni, hanem szellemi munka alatt az egymást kergető gondolatokat, képzet- és emlékezet-foszlanásokat, testi munka alatt pedig azokat a már megemlített görcsős izomösszehúzó-dásokat értjük, amelyekről nem tehetünk és sokszor nem is tudunk. Az egyes izomcsoportok görcsős összehúzó-dásai okozzák azt a kényelmetlen, fárasztó érzést, ami arra késztet, hogy nyugtalanul forgóldjunk, hanykolódjunk az agyban; ellazítjuk az egyik összehúzó-dott izomcsoportot és ugyanakkor összehúzzuk egy másikat, ami azután néhány perc múlva újra kényelmetlen lesz és újabb helyzetváltozást tesz szükségessé. Sokkal egyszerűbb és főleg kevesebb időt vesz igénybe, ha azonnal lefekvés után tudatosan megkeressük a hiba forrását és helyre is igazítjuk azaz, hogy mérsékelten kinyújtjuk karunkat a könyökhajlásban, ujjainkat és lábujjainkat. Mérsékelten, mert a nyilegyenes tartás ismét

más, a feszítő izmok munkáját teszi szükségessé. Ha az izmainkat „elengedtük”, akkor már kényelmesen éreztük magunkat és az elalvásnak testi akadályai nincsenek. Sokaknál ez a csel teljesen megoldja az álmatlanság problémáját. Másképpen áll a dolog a szellemi munka nyugtalanságaival, az egymást késő éjjelig kergető emléktöredékekkel, hogy a napi gondok felsorakozását és a holnapért való tépelődést ne is említsük. Ezeket, sajnos nem lehet olyan egyszerűen kikapcsolni, mint a villamos lámpa gombját, de valami hasonlóval mégis segíthetünk magunkon. Nem a legszerencsésebb módszer az a régi tanács, amely szerint az egyszerűet kell mindaddig mondani, amíg el nem almosunk, mert megtörténhetik, hogy az egyszerűről, más szántani műveletek jutnak az eszünkbe és másfélórai elalvási kísérlet után a vegyestörtek átalakításánál visé a körbeemelésnél lyukadunk ki. Jobb a számok sorbarendzése, de még inkább valami egyhangú dolog felidézése, például a víz hullámmozgása, egy unalmas délután felidézése stb. Akarattal és gyakorlattal siettetni lehet a teljes szellemi kikapcsolódást. Az álmok azt jelentik, hogy az alvás közben sem kapcsolódunk ki teljesen, emlékezést és gondolatfűzést mutatnak. Legnagyobb pihenést az álom nélküli alvás ad, ilyen módon a rendszeres rövidebb idő alatt is kipihenhetjük magunkat. Példa erre a sok híres rövidalvó, elsősorban Napoleon, aki napi öt-hat óránál sohasem aludt többet és mindig kipihenve ébredt fel. Aki álmodni szokott, annak több időre, nyolc kilenc órára is szüksége van, sőt néha még napközben is szükségét érzi annak, hogy ledujjon egy órácskára. Ha felismertük az alvás feltételeit, csak rajtunk múlik már, hogy önéveléssel meg is tanuljuk annak apró fogásait.

— Az Apolló mozgó újból megnyílik a színi-évd befejezésével s az első előadás szombaton este lesz. Ezalkalommal a Kék bálvány, nagy zenes magyar vigiátékok mutatják be. A hódító film főszerepeit a magyar színművészet kitünőségei: Gözon, Beregi, Vendrey, Gárdonyi, stb. emelik sikerre.

— Az Orient Kinóban ma d. u. 2. és 4 órákor népelőadások: Kontó X. vigiátéka. Este Alpár Gitta, a világhíri magyar énekesnő a Szivek királynője c. slágeroperettben a Traviata nagy áriáit is énekelein fogja többek között. Ebben a szenzációs filmben a partnere a kitiűő Max Hansen lesz. Kedd, szerda népelőadás: Borneói maharadsza, feltűnést keltő dzsungelfilm. Csütörtökön megjelenik itt az első eredeti orosz hangosfilm, amely a szovjet öt éves tervek gigantikus kísérletét fogja bemutatni.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, vegyszerek legnagyobb raktára. legkellemebb fizetési feltételek PICK DROGÉRIA Levice.

Találatott egy hátsaló, tulajdonosa jelentkezzék Hejőújfalu fényképezőnél, Léván.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Névtelen közleményekkel nem foglalkozhatunk.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Kuzbert Jenő, Bóna Erzsébet Anna fia Tibor Miklós — Panko György, Emmel Jozefina fia Miklós József — Drapcsat Lajos, Taliga Mária leánya Ilona — Belik József, Hindi Erzsébet leánya Erzsébet — Krizsmának Imre János, Bandzi Gabriella fia Imre József.

Házasságok. Mészáros Miklós rkat., Paluska Anna rkat. — Tallo Jenő rkat., Budai Klára ág.h.v.

Halálozások. Nitsch Mária 18 éves — Stevhar Mária 40 éves — Dekisky János 64 éves — Poloni János 21 éves.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet 1933. március hóban

a következő kegyes adományokat kapta:

N. N. Léva 10 Kc; Okresny uradtól 20 Kc; Lachky Elekne 20 kg. borsó, 10 kg. hagyma; Droppa Mancika és Lechoczy Mariska gyűjtése N. Salló; Droppa Ernő 55 Kc; N. N. 5 Kc; Tonhaiser Erzsébet 50 Kc; Kucsera Imre 20 Kc; Lechoczy Pálné 10 Kc; Dr. A. Pestrámenko 20 Kc; Oroszki cukorgyár 50 Kc. kristály cukor; Bargár József egy évi keményítőtisztás díjtalanul 73-40 Kc. értékben; Kóhn Sándor 22 gyermek ingyen nyírása; Hatscher Károly 2 faliori ingyen javítása 40 Kc. értékben; Barnák József 100 drb. péksütemény; Csepela Péterné 3 kg. hagyma, 3 kg. bab, 25 tojás és 20 Kc; Járásbírósg 50 Kc; Rác Arpád egy büntető ügyből kifolyólag 50 Kc; Malomból Léva 12 kg. kenyér.

Fogadják a nemessivt adakozók jótékonyágukért az árvák nevében közönségünket. OFFERMÁNÉ ÁRVAY MÁRIA alelnök.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

LTE—Meteor VIII. Prága 1:1 (1:0) bíró: Mencezl, Érsekújvár. Hírvös, szeles időben és ennek megfelelően kisebb számú közönség előtt játszotta le az LTE a nyugatmúlt prágai csapatmal mérkőzését. A prágaiak a hosszú utóól és az előzőnap nyitrai mérkőzésétől kissé fáradtan állottak ki, a pihenő LTE-vel szemben. Az eredmény megfelel a mutatott erőviszonyoknak és játéknak. Az LTE csapatában Gábris kifogástalanul védett, Dubetz egy hibát csinált, abból is jól lett. A Martinovics-Ujváry bekapár önmagát multa felül. Mészáros volt a fedezetos legjobb embere, Páffy és Vizi gyengében játszottak. A jobbszélső poszton szerepeltetett játékosok közül egy sem vált be, nem tudták helyettesíteni a beteg Jánosyt, így Nemeth is szokatlanul mozgott. Ondruska nem volt olyan agilis, mint máskor, Dekan a csatársor legjobb tagja volt, Matulányi fáradtan küzdött. A prágai csapatban a két hátvéd, a középpedezet és a balszélső játszottak profi stílusban. A bíró megfelelt.

Ma d. u. Érsekújvárott fog játszani a Dél kerület válogatott csapata a Nyugati kerület ellen. A déli kerület összeállítását: Medovics ESE — Mocsáry IFC, Molnár GSE — Néder I. ESE, Simon III. KFC, Martinovics LTE — Horváth DSE, Róth KFC, Halász IFC, Kovács ESE, Divis SSK. A mérkőzés rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. Reméljük, hogy déli válogatottal je fogják győzni régi riválisukat. B válogatott Párkányban játszik a II. o. ellen és ebben két LTE játékos, Ondruska és Dekan fognak játszani.

A Ferencvárosi mérkőzését, mint sajnálattal értesülünk, a Ferencváros lemondta, így az elmarad. Helyette valószínűen a pozsonyi I. o.-ban vezetó Donastadt csapata jön Lévára.

Kedden a szintársulat az LTE javára az Ezerjó c. kitiűő darabot adja elő, felkerjük a sportársadalmat, hogy teljes számmal jelenjen meg, annál is inkább, mert az LTE tagjai is fel fognak lépni ebben a szenzációs darabban.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek.	12.35 Hangv. folyt.
9.45 Hangv. folyt.	13. — Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vizjel.	14.30 Hírek.
12. — Déli hangszó.	15. — Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek.	16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.	

Vasárnap, április 23.

BRATISLAVA. 17.50 Gramofon. 18 Hangjáték. BUDAPEST. 9 Hírek. 10 R. kath. mise. 11.15 Unitárius istentisztelet. Majd Operaházi zk. 14 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Rádió Szabad Egyetem. 16.30 Szalon-zk. 17.30 Vadnai L. vídám estje. 19.30 Operaház előadása „Aida” dalmű 4 felv. 28 Bodrics cigzk.

PRAGA. 6.45 Ebersztó. 7.30 Karlsbadi zk. 11 Rádió-zk. 17.45 Gramofon 19 Tarka óra 20 Katona-zk. WIEN. 7.35 Ebersztó. 10.05 Osztrák dalok. 16.30 Nepdalok. 17 Filharmonikusok. 21.50 Szimfonikusok.

Hétfő, április 24.

BRATISLAVA. 17.25 Cigánydalok. 17.50 Gramofon. 17.50 Hegedűszonáták. 20 Operett.

BUDAPEST. 9.15 Losonczy zk. 12.05 Hangv. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákféltára. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 Toll cigzk. 17.50 „Szent György napján a magyar Szent György szoborról” előadás. 18.15 Honvéd-zk. 19.15 Német nyelv. 20 Bpesti Hangv. Zenekar. 22.30 Gramofon. 23.15 Hangv.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 11.12.10 13.10 Gramofon. WIEN. 11.30 Gramofon. 12. Cerdá-négyes. 13.10 Gramofon. 20.40 Hangv. 22 Cigányzene.

Kedd, április 25.

BRATISLAVA. 11.05 és 17.55 Gramofon. 18.20 Harmonika. 18.40 és 22.15 Rádió-zk.

BUDAPEST. 9.15 Postás-zk. 12.05 Sárközi cigzk. 16 „A jamboree” előadás. 17 „Mire a tengeri beérett” elbeszélés. 17.30 Bpesti Hangv. Temekar. 19 „A tuberkulózis elleni küzdelem” 19.20 Hangv. 20 Király Szinát előadása „A kek lámpás” operett 3 felv. 23.15 Horváth cigzk.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 11.12.10 13.40 Gramofon. WIEN. 11.30 Zene. 13.10 Gramofon. 16.45 Zene. 10.25 Közvetítés az Operaházról. 22.45 Bärzene.

Szerda, április 26.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.40 Rádió-zk. 17.40 Gramofon. 17.55 Hangv.

BUDAPEST. 9.15 Gramofon. 12.05 Házikvintett. 15.30 Diákféltára. 16 Ebersztó-cikkek. 17 Seregélyi Irma hárfázik. 17.50 „Rádiózás — 2000-ben” elbeszélés. 18 Magyar nóták, előadják Komlóssy Emma és Bura cigzk. 18.45 „A női izlés fejlődése Pesten” előadás. 19 „A római tisz” novella. 19.30 Operaház előadása „Mosoly ország” regényes operett 3 felv. 22.15 Bura cigzk.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 11.12.10 és 13.40 Gramofon. 16.10 és 20.05 Rádió-zk.

WIEN. 11.30 Zene. 12.40 Gramofon. 16.55 Hangv. 21 Hangtérsorozat. 22.15 Cigányzene.

Csütörtök, április 27.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.30 Rádió-zk. 18.30 Dalok. 22.15 Cigányzene.

BUDAPEST. 9.15 Honvéd-zk. 12.05 Bertha zk. 16 Ifjusági felolvasás. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Gramofon. 17.30 Angol nyelv. 17 Zongorahangv. 19.30 Munkáskéltára. 20 Diszhangv. a Zeneművészeti Főiskolából. 22.15 Rác cigzk.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 12.10 13.40 és 18 Gramofon. 21.30 Ondricsék-négyes. 22.15 Gramofon. WIEN. 11.30 Zene. 13.10 Gramofon. 16.45 Zene. 21.35 Baletttrésztetek. 22.05 Zene.

Péntek, április 28.

BRATISLAVA. 18.20 Hangv. 18.45 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Weidinger zk. 12.05 Gramofon. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 13.30 Diákféltára. 16 „Apróságok Ady Endre életéből” előadás. 17 Guttenberg-zk. 18 „Okori stárok” előadás. 18.30 Hangv. 19 „Svédország és népe” előadás. 19.30 Rác cigzk. 20.30 „Római emlékek” előadás. 21 Hangv. 22.15 Csorba cigzk.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 12.10 és 13.40 Gramofon. WIEN. 11.30 Zene. 13.10 Gramofon. 17.35 Dalok. 19.55 Hangv. 22.45 Tánzene.

Szombat, április 29.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 18.15 Szlovák népdalok. 22.15 Rádió-zk.

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Házikvintett. 16 Játszóóra. 17 „Optimizmus és önbizalom” előadás. 17.30 Néprajzi köv: 18.30 Zongorahangv. 19.15 Mit üzen a rádió. 19.45 Gramofon. 20.30 Külgügyi nyelvéőra. 20.40 Operetttrésztetek. 22.30 Rác cigzk.

PRAGA. 6.15 Ebersztó. 11.12.10 13.40 16.45 és 17.50 Gramofon.

WIEN. 11.30 Zene. 13.30 Gramofon. 15.15 Áriák. 19.20 Zongorahangv. 20 Tarka est. 22.15 Tánzene.

Gabonaárak:

Buza	— —	100 kgr.	160 —	166 kor.
Rozs	— —	„	85 —	88 „
Árpa	— —	„	70 —	74 „
Zab	— —	„	—	60 „
Kukorica	— —	„	77 —	78 „
Bab	— —	„	80 —	82 „
Lóheremag	— —	„	400 —	450 „
Lucernamag	— —	„	500 —	550 „

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmagyei Népbank Levice, jelentése.

	ápr.	ápr.
	15-én:	22-én:
100 pengő	— —	462— 478—
100 osztrák schilling	— —	400— 398—
1 angol font	— —	115— 115—
1 amerikai dollár	— —	33,50 28 —
100 svájci frank	— —	655— 651—
100 francia frank	— —	132— 133—
100 líra	— —	177— 176—
100 német márká	— —	796— 780—
100 dinár	— —	44,50 44—
100 lei	— —	19— 19—

1093—1933. szám.

Hirdetmény.

Dr. Pick Imre állami városi orvos az 1933. évi védhímlő ojtásokat a következő sorrendben eszközöli:

1933. április 24-én (hétfő) d. u. 2 órákor a csecsemők ojtása.

1933. április 25-én (kedd) d. u. 2 órákor a 7 évesek ujrtojása, (1926. évfolyambeliek.)

1933. április 26-án (szerda) d. u. 2 órákor a 14 évesek ujrtojása, (1919. évfolyambeliek.)

1933. május hó 2-án (kedd) d. u. 2 órákor a csecsemők himlőojtási ellenőrzése és utőjtása.

1933. május hó 3-án (szerda) d. u. 2 órákor a 7 évesek ujrtojási ellenőrzése és utőjtása.

1933. május hó 4-én (csütörtök) d. u. 2 órákor a 14 évesek ujrtojási ellenőrzése és utőjtása.

A szűlők és gyámok törvényes következmények terhe mellett felhivatnak, hogy a fenti felhívásnak legpontosabban tegyenek eleget.

Az ojtás színhelye a Városháza nagyterme (I. emelet 1 szám.)

Léva, 1933. április 19.

KORALEWSKY s. k.

J. FÜHHÉR

ANTAL s. k.

SZÖRŐBÉRI

LÉVA VÁROS

3006—1933. szám.

Hirdetmény

Léva városa bérbeadja a „Kacsató-”i dűlőben fekvő 50 magy. hold és a „Vadalmas-”i dűlőben 15 magy. hold 247 négysz. öl kiterjedésű szántóföldeket az 1933. november hó 1-vel kezdődő 6. gazdasági évre.

Az említett földekre külön-külön is tehető ajánlat.

Az írásbeli ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 23-án d. e. 11 óráig nyújtandók be zárt borítékban a városi iktatóba, Városháza I. em. 12. sz. ajtó. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők is jelen lehetnek.

A közelebbi bérleti feltételeket a városi közig. ügyosztály, Városháza I. em. 13. sz. hétköznapokon d. e. 9—12 óráig közli.

Léva, 1933. április 19.

ANTAL S. k. városbíró.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgáltató levelezőlapot csatolni

Polgár u. 20. sz. alatt hirtelkez eladó. 586

Kiadó két szoba konyha május 15. től Polgár-utca 13 611

Butorozott szoba azonnal kiadó 2 személy részére Ujtelep Jókai utca sarok, BELLÁNÁL 614

Jóhangú kijátszott hegedű olcsón eladó Horváth u. 5. 615

Jó házból való fiút tanulónak felvesszünk ENGEL és TÁRSA R T 616

Butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó Z. b. u. 25 617

Kiadó szoba konyha VII. u. 26. szám. 619

Kiadó modern 2 szobás lakás pincével, kerttel VI u. 34 620

Tanulóleány azonnal felvétetik NAGY szalonba 621 Kúrti-ház.

Magányos asszony egy szobás konyhás lakást keres. Cim a kiadóba. 622

Egy amerikai patentzár eladó Kohári-utca 81. 623

Szoba konyha, speiz kiadó Dobo-u. 15. 624

Üzletajtó és kirakatszekrény keresetk megvételre. Cim UHRIK fűszerüzlet. 626

Eladó két szobás ház mellékhelyiségekkel. — Érdeklődni lehet Barsi-utca 22. 627

Kasznárságban egy modern lakás kiadóban. Cim a kiadóban. 628

Butorozott szona kiadó, érdeklődni lehet Bottka-u. 9. 631

Eladó szoba konyhából álló ház Orban-ut 2. 632

Kiadó két szoba, fürdőszobás lakás május 1-től Ladányi-út 39. 633

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 638

Város központjában 4 szobás komplett, parkettás lakás azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 639

Sarokház Kálnai utca 2. szabadtérből eladó. Felvilágosítást ad Dr. SIMEK ISTVÁN ügyvéd. 671

Hirdetmény.

MAROSFALVA község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX, 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1933. évi május hó 2-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítatnak:

1) mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okairataikat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközlőjk, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1896: XXIX, t. cz. 15., 18. és az 1889: XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedés kedvezményétől is esznek;

3) azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

V Leviciach, dňa 4. apríla 1933.

PETER ČEPELA, listovný

Dr. VALLÓ, súdny rada

Rózsák! 2 éves erős, megbízható fajok 5—10 Ké árban, Canna gumók 2—3 Ké-ért kaphatók. KORÁB kerteszet. 515

Kiadó új üzlethelyiség, u. o. kiadó két szobás lakás, c'ubnak, irodának, rendelőnek v. lakásnak. Kohárv u. 1. 574

Polgár u. 18 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 590

Ház eladó, Botka utca 11 sz. Érdeklődni Mező utca 7 sz. 609

Háromszobás modern lakás minden mellékhelyiséggel kiadó, érdeklődni lehet CZIBULKA R. építésznél Kálnai u. 27. U. o. elektromotor, építési anyagok és használt ablakok eladók. 601

Eladó ház, mely áll 2 szoba és két konyhából. Csépregi u. 34

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTÉK-

BAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERES-
KEDÉSÉBEN LEVICÉN-LÉVÁN

ZVUKOVÉ APOLLÓ HANGOS
KINO MOZI

Szombaton, április hó 29-én este 9 órakor
Vasárnap, április hó 30-án 5-7-9 órakor
Hétfőn, május hó 1-én 5-7-9 órakor

ZENÉS MAGYAR VIGJÁTÉK!

KÉK BÁLVÁNY

100%-os magyarul beszélő és éneklő zenés nagy film!
Főszereplők: Gózon, Beregi, Vendrey, Jávor, Gárdonyi, Sárossy, Rédey stb. stb. jó nevű magyar színészek

BÚTOR
GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Levice, Szepessy u. 10.

Hálóok, ebédlők, úriszobák,

konyhák, iroda berendezések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő d o h á n y b e v á l t ó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Értesítés

Nagy választéku érc és fakoporsó raktáramat

temetkezési vállalattal bővíttem ki.

De azért ezentul koporsók külön is bevásárolhatók jutányos árban! - Ravatal asztal, rav. terítő, gyertyatartók, ajtódrapériák, üveges gyászkocsi, lámpákkal

összesen 100 Ké

Egyszerű 2 méf. fakoporsó 100 Ké

Gyászkocsit és ravatalt vidékre is kiadom

Kérem a közönség pártfogását, tisztelettel:

AGÁRDY ZSIGMOND

asztalos, temetkezési vállalata LEVICE, Szepessy utca 10.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Hölgyek! - Új fűző és fehérenemű szalon!
Ezton is értesitem Önöket, hogy a Városházköz
1. szám alatt, Dobrovitzky-féle trafik mellett
fűző és fehérenemű szalont nyitottam.
Feltűnő olcsó áron készítem a legmodernebb prin-
cess fűzőket, melltartókat és fehéreneműeket, min-
den minőségben. Hosszu fővárosi gyakorlattal ren-
delkezem és remélem, hogy rövidesen elnyerem a
m. t. rendelőim bizalmát. - Maradok tisztelettel
Szűgyi Aranka

GELBER:

Hölgyeim és Uraim!
Éltem sívár mezőin
Önök a fákllya e vész utjain,
Vegyétek igénybe munkáim,
Kedvük szerint szabom áraitm.
LADÁNYI UT 43.

Divatos

és izléses ékszerék
olcsó bevásárlási forrása
STEINER TESTVÉREK
LEVICE, Baťa cég mellett

Üzlet megnyitás

Van szerencsém a nagyrédemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy **LEVÁN,**
SZEPESSY UTCA 33. SZÁM ALATT

puskaműves- és mechanikus
üzletet nyitottam

Ugyanott kerékpárok, varrógépek, fegy-
verek, gramafonok, gyermekkocsik stb.
javítását jutányosan vállalom. - A n. é.
közönség pártfogását kérem, tisztelettel:

SPIŠÁK D. puskaműves és mechanikus

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon szám 130.

Kálnai utca 3. szám

Zajtalan járás, gyors varrás,
tisztá munka, ez az előnye a
P F A F F varrógépeknek!!
Állandóan ingyenes himző tanfolyam.
Előnyös részletfizetési feltételek.

Gramafonok és lemezek,
legújabb slágerek!

**Az összes gyártmányú kerék-
párok, segítő motorkerék-
párok és alkatrészek. Pertrix**
zseblámpa elemek állandóan
raktáron.

Szakszerű javítóműhely
és kerékpár zománcolás.

VADÁSZFEGYVEREK
és vadászati cikkek!
LŐPÓR LŐPÓR
és robbantószer árua.

AKAR ÖN

OLCSÓN
IZLÉSESEN
DIVATOSAN

ÖLTÖZKÖDNI?

AKKOR BEVÁSÁRLÁSA
ELŐTT KERESSE FEL

KOHN MIKSA
DIVATÁRUHÁZÁT, LÉVÁN

ZVUKOVÉ ORIENT HANGOS MOZI

Vasárnap, április hó 23-án délután 2 és 4
órákor nagy népeleőadás
KONTO X. (Iroda főnök úr)
Pompás német hangos vígjáték
Felix Bressart, Hermann Thimig
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4.—

Vasárnap, ápr. 23-án este 3/4 és 3/9 órákor
Alpár Gitta Megszóllalt a szívem
című film világhírű énekesnője a
német hangos sláger operetben
SZIVEK KIRÁLYNŐJE
(VAGY Ő, VAGY SENKI)
Alpár Gitta a „Traviata“ nagy
áriáit éneklí és még 4 új slágert
Fősz: Alpár Gitta, Max Hansen

Kedden és szerdán, április hó 25 és 26-án
Szenzációs Nagy Népeleőadások

BORNEÓI MAHARADZSA
Rendkívül izgalmas hangos film a
dzsungelből, remek felvételek az őserdőkből, az
emberek gíászi küzdelme a vadállatokkal
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4.—

Április 27 és 28-án este 3/9 órákor az
első orosz hangos, tanulmányos nagy film
A SSSR. ÖT ÉVI TERVE
Minden idők legnagyobb gazdasági
experimentje megvalósítva

RADIO

Legkellemesebb és leg-
olcsóbb szórakozást csak a

nyújthat. Kevés pénzért —
SOK ÖRÖM!

Előnyös részletfizetési feltételek!!
A villamos hálózati radiokészülékeké
a jövő, amelyek pár perc alatt bárhol
bekapcsolhatók. Vételkötelezettség nélkül
bemutatjuk. Tekintse meg raktárunkat

TUNGSRAM
STANDARD
TELEFUNKEN
PHILIPS

RADIO

készülékekben, minden igénynek meg-
felelő kivitelben. — Villamos vasalók,
termoforok, főzőedények és forralók.
Villamos zseblámpák és elemek. —
150—220 voltos izzólámpák. —
Kerékpárok- és alkatrészek, sport- és
fényképezeti cikkek. — Gramafonok.

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Alapított 1881.

Legrégibb szaküzlet! Legnagyobb tapasztalat!